

GOEDE BUUR

Is het
belangrijk om
een goede relatie
te onderhouden
met de landen
om ons heen?

OF

Hebben we juist
meer aan
vrienden die je
van ver weg
ondersteunen?

VERRE VRIEND

Kies maar. >>

EEN ODE AAN de saaiheid

Voor politiek tumult moet je zelden in de polder zijn. Af en toe is er een relletje, in verkiezingstijd worden er soms harde woorden gesproken, maar doorgaans zwaait het compromis hier de scepter. De dagelijkse gang van zaken op het Binnenhof is tamelijk saai. Jammer voor de echte politieke junkies, die wel houden van een lekker fel debat. Maar eigenlijk zouden we moeten genieten van onze soms slaapverwekkende politiek.

De Britten bijvoorbeeld, hebben over spektakel in hun parlement (als het niet geschorst is althans) niets te klagen. Avond na avond lopen de emoties hoog op, de voorzitter roept 'order' tegen beter weten in. Maar het land staat al jaren stil en geen politicus lijkt een goede uitweg uit de Brexit-crisis te weten.

De Amerikanen worden elke dag wakker met de vraag wat hun president nu weer getweet heeft, en wat dat voor gevolgen heeft voor de handelsoorlog met China, de spanningen met Iran of Noord-Korea of de relatie met Denemarken. Verrassingen genoeg, maar rustig slapen is er niet bij.

De Israëliërs moesten opnieuw naar de stembus omdat partijen niet met elkaar wilden samenwerken en voor de Spanjaarden dreigt eenzelfde scenario. De Belgen maakten al eens een formatiepoging van 541 dagen mee. De Italianen zijn wel wat gewend, maar weten inmiddels ook niet meer wie er nu met wie regeert. De Polen en de Hongaren zien hun regeringen hevig morrelen aan de rechtsstaat. En dan hebben we het alleen nog over westerse democratieën.

De Brazilianen waren de corruptie van hun presidenten zo beu dat ze een wel heel radicale afslag hebben genomen. De Oekraïners hebben hun laatste hoop op vrede en stabiliteit nu gevestigd op een acteur. De Mexicanen kunnen wel stemmen op kandidaten die de drugskartels willen bestrijden, maar weten ook dat juist die politici elke dag vermoord kunnen worden. En zij wonen dan nog in min of meer functionerende democratieën.

De Turken kunnen dat al bijna niet meer zeggen, nu hun president steeds meer macht naar zich toe trekt. Wat te denken van de Russen, van wie alleen de allerdappersten durven te demonstreren tegen het Kremlin. De Chinezen, die weten dat alles wat ze doen in de gaten wordt gehouden door de staat. De Venezolanen, die omkomen van de honger omdat een machtswellusteling de economie om zeep heeft geholpen. De Arabieren, in diverse landen, die slechts de keuze lijken te hebben tussen dictatuur en oorlog. De meeste volkeren op onze wereld zouden heel wat over hebben voor saai politiek.

Voor een kabinet waarin vier politieke partijen ondanks hun grote verschillen samenwerken en compromissen sluiten. Voor een oppositie die via moties, amendementen en overleg het beleid probeert bij te sturen. Voor ministers van wie mensen vaak de naam niet eens weten. Voor maatschappelijke partijen die met de politiek onderhandelen om akkoorden te sluiten over het klimaat en de pensioenen. Voor een premier die gewoon op de fiets naar zijn werk gaat, terwijl hij een appeltje eet.

Nederland is niet perfect. Er kunnen altijd dingen beter. En het is heel goed dat mensen Den Haag voortdurend kritisch bekijken. Maar die saaiheid van vrouwen en mannen die via de voorzitter discussiëren over kinderopvangtoeslag en vennootschapsbelasting en eigenwoningforfait: die mogen we best een beetje koesteren.

De rest van de wereld zou maar wat graag met ons ruilen.

wereld politiek

Door de ogen van Afshin Ellian

Afshin Ellian

HOOGLERAAR
ENCYCLOPEDIA VAN DE
RECHTSWETENSCHAP

In het afgelopen decennium is het de liberalen gelukt om drie politieke domeinen te integreren in het buitenlandbeleid: migratie, veiligheid en economie.

De integratie van deze beleidsterreinen was noodzakelijk: de Turkijedeal en de afspraken met Noord-Afrikaanse landen, deelname aan militaire operaties, de IS. Maar in de turbulente wereld waarin wij leven moesten liberalen hier en daar met tegenzin, en soms onder protest concessies doen. Het Marrakesh-pact is daarvan een sprekend voorbeeld.

De internationale betrekkingen staan voor de eerste keer na het einde van de Koude Oorlog ernstig onder druk. De grootste dreiging voor democratieën lijkt van een externe in een interne dreiging te transformeren. Migratie en het islamisme (inclusief de jihadistische dreiging) bemoedigen de democratieën in hun omgang met de godsdienstvrijheid en de vrijheid van vereniging. Nog steeds beschikken de meeste democratische staten niet over een coherent en effectief beleid om de groei van het islamisme in de vorm van salafisme en vooral de buitenlandse financiering daarvan tegen te gaan.

Ook de negatieve aspecten van globalisering kregen in het westen nauwelijks aandacht, totdat Donald Trump werd verkozen tot de president van Amerika. Er staan nu twee uitersten tegenover elkaar: de globaliserende politieke en economische krachten die landen en volkeren hetzij in termen van winst en verlies, hetzij in termen van het idealisme afficheren versus het nationalistische beleid van Trump. Er is ook een andere, meer realistische benadering mogelijk: een principiële correctie van globalisering zonder te verzanden in het nationalisme en idealisme. Dat er aan de expansiedrift van China een halt moeten worden toegeroepen, is zonder meer waar, maar daarvoor is niet nodig om een grenzeloze handelsoorlog te ontketenen.

Globalisering en migratie worden aangemerkt als twee kanten van dezelfde medaille. Maar het tegengaan van massale en irrationele volksverhuizing is een kwestie van nationale veiligheid. Precies in dat kader was ik en ben ik kritisch op het Marrakesh-pact. De liberalen zouden eigenlijk geen enkel document mogen ondersteunen, dat de massale en irrationele volksverhuizing als een positief fenomeen beschouwd. De liberalen zouden zichzelf moeten afvragen of het Verdrag van Genève inzake de vluchtelingen (1951) nog van deze tijd is. In de meeste gevallen wordt nu dat verdrag aangewend voor de massale volksverhuizing naar Europa en niet voor politieke vluchtelingen. Hier komt het pijnpunt: de VVD heeft geen coherente doctrine voor het buitenlandbeleid. De integratie van de genoemde beleidsterreinen binnen een buitenlandbeleid is wel gelukt, maar daaruit is nog geen doctrine voortgekomen.

Buitenlandbeleid is tegenwoordig ook binnenlandsbeleid: migratie, terrorisme, sociaaleconomische aspecten van globalisering et cetera. Een geïntegreerde doctrine voor buitenlandbeleid verbindt Realpolitik met principes. Een Realpolitik zonder principiële ankerpunten is gedoemd te mislukken. Het succes van China in internationale betrekkingen heeft juist te maken met een ernstige combinatie van eigen principes (die de grenzen van het beleid aanduiden) en pragmatische handelingen (Realpolitik) die ten dienste staan van het realiseren van de Chinese principes: het handhaven van politieke ondemocratische structuren van China, het maximaliseren van de militaire macht van China en het bevorderen van de economie van China.

Wat zijn dan de principes die een duidelijke begrenzing geven aan de Realpolitik van de VVD? Hier valt nu een oorverdovende stilte. De liberalen hollen continu, terwijl ze stilstaan. Dat is eigenlijk ironisch, omdat juist nu, bijna alleen de liberalen nog over een vaste onwrikbare grond onder hun politieke voeten beschikken: vrijheid en democratie. Zelfs wanneer alle kerken en denominaties worden opgeheven, zal men hier niet bereid zijn om vrijheid en democratie, de lucht waarvan we ademen op te heffen. Dat is nog steeds de rots waarop we kunnen bouwen. Liberalen moeten en kunnen een coherent buitenlandbeleid ontwikkelen.

Russische belangen

BIJ KLIMAAT- VERANDERING

Klimaatverandering is een grensoverschrijdend probleem, waar een mondiaal gezamenlijke aanpak voor nodig zal zijn.

Verskillende landen zullen echter met verschillende consequenties te maken krijgen, waarbij het ene land harder wordt getroffen dan het andere. Hoewel de media zich met name buigt over de negatieve consequenties die klimaatverandering wereldwijd met zich mee zal brengen, wordt er niet tot zelden gesproken over de landen die in bepaalde opzichten juist potentie zien in het opwarmen van de aarde. Met name Rusland lijkt namelijk kansen te zien in klimaatverandering.

Wij liberalen hechten aan een sterke Nederlandse krijgsmacht omdat wij inzien dat Realpolitik nog altijd bedreven wordt in de wereld van vandaag. Het defensie-, en buitenlandbeleid van Rusland de laatste jaren bevestigt dit beeld. Nationale belangen zullen altijd een doorslaggevende rol blijven spelen in de wereldpolitiek en ook in de klimaatdiscussie bepalen geopolitieke belangen in grote mate de houding van de verschillende landen in deze kwestie. President Poetin neemt geen blad voor de mond wat betreft zijn wens om van Rusland weer een supermacht te maken en de opwarming van de aarde brengt mogelijk kansen om dit te kunnen bewerkstelligen.

Veel landen in Europa zijn afhankelijk van Russisch gas om in hun energiebehoeftes te voorzien. Een energietransitie naar CO₂-neutrale bronnen zou betekenen dat dit niet langer het geval zou zijn. Het is in dat opzicht daarom niet in het belang van Rusland om tot een mondiale energietransitie aan te sporen. Te meer omdat de opwarming van de aarde enorme hoeveelheden gas- en oliereserves in het Arctische gebiedsdeel beschikbaar zou maken voor Russische exploitatie. 13% van de wereldwijde oliereserves en 30% van gasreserves liggen nu nog 'gevangen' onder een laag ijs in het noordpoolgebied, maar hier kan met de opwarming van de aarde snel verandering in komen. Met het smelten van het ijs in het Arctische gebied wordt tevens de Noordelijke zeeroute navigeerbaar voor schepen. Met name voor handel over zee tussen Europa en China zou dit een goed alternatief zijn, in plaats van de langere route via het Suezkanaal. Logischerwijs zal Rusland ook meeprofiteren van deze economische activiteit langs zijn kustlijn.

Met het opwarmen van de aarde zal ook de permafrost in het Siberische gebied gaan ontdooien. Hiermee zullen grote delen van deze toendra opeens transformeren in gigantische vruchtbare gebieden geschikt voor landbouwactiviteit. Daar waar nu nog vruchtbare gebieden dichterbij de evenaar zullen verdorren tot woestijnen, ziet Rusland een kans om dit gat op te vullen en zichzelf te transformeren tot een agrarische supermacht. Overigens zullen met het ontdooien van de permafrost in Siberië ook grote hoeveelheden van het in de grond opgeslagen broeikasgas methaan vrijkomen, wat een sterkere acceleratie van de opwarming van de aarde zal betekenen.

MACHTSPOSITIE

MIGRATIE

OPTIMISME

Rusland ziet in relatief opzicht zijn machtspositie versterken, omdat andere landen in het Westen juist wel hard getroffen worden door de gevolgen van klimaatverandering. Het verdwijnen van vruchtbare grond in Afrika en Midden- en Latijns-Amerika zullen enorme migratiestromen richting Europa en de VS teweegbrengen. De recente vluchtelingencrisis heeft aangetoond wat voor een destabiliserend effect dergelijke migratiestromen hebben op de maatschappij. Het Westen zal zich vervolgens vooral op de binnenlandse politieke situatie moeten focussen, wat Rusland vrij spel geeft om zijn eigen politieke belangen op het wereldtoneel na te streven en de onderlinge verdeeldheid in het Westen verder uit te buiten.

Het is echter te kort door de bocht om te stellen dat Rusland alleen maar profiteert van klimaatverandering. Want ook dit land kampt met de negatieve consequenties hiervan. Recentelijk nog kreeg het Siberisch gebied te maken met enorme bosbranden, waardoor steden getroffen werden door giftige smogwolken. Het zuidelijk en zuidoostelijke deel van Rusland heeft daarnaast te maken met een sterke toename in overstromingen door het stijgende waterpeil. En de wegtrekende permafrost in Siberië heeft tevens tot gevolg dat het fundament onder complete steden verandert is in een soort drijfzand, met enorme zinkgaten tot gevolg.

Desalniettemin lijkt Rusland voornamelijk de kat uit de boom te kijken, en vooral af te wachten wat precies de gevolgen zullen zijn van klimaatverandering in zowel Rusland als in de rest van de wereld.

Wilbert Jan Derksen

wetenschappelijk
medewerker
TeldersStichting

wat Dijkhoff doet, doet Donald ook

Alles gaat voorbij, zelfs Donald Trump. Zo heet het nieuwe boek van Charles Groenhuijsen. Kortom: ga rustig slapen, alles wordt vanzelf weer zoals het wordt. Deels klopt dat natuurlijk. Net als iedere politicus is ook hij van voorbijgaande aard. Toch drukt Trump met zijn ideeën een blijvende stempel op de Amerikaanse politiek.

Nadat er in 2012 opnieuw flink van Barack Obama verloren werd, wisten de Republikeinen dat ze zichzelf moesten vernieuwen. 'We moeten onze tent verbreden', luidde de conclusie van een intern rapport. Kiezers zagen de partij als voor de rijken en tegen immigranten. Dat moest anders, want zorgde het conservatisme juist niet voor welvaart voor iedereen?

Ook Trump vond dat de Republikeinse partij een nieuwe koers moest varen, maar de uitgesproken vastgoedmagnaat ging een flinke stap verder. De traditionele links-rechts-verhouding kon wat hem betreft de prullenbak in. Ideologische vergezichten? Weg ermee. Amerika als shining city upon a hill werd ingeruild voor een praktisch toepasbare transactiepolitiek. Doe jij wat voor mij, dan doe ik wat voor jou. De NAVO is prima, zolang er maar flink betaald wordt. Syrië? Laat de Russen dat lekker oplossen. Het Noord-Amerikaanse vrijhandelsverdrag NAFTA op de schop en onderhandelt hij met China, Japan en de Europese Unie over nieuwe, protectionistische akkoorden. De Republikeinse partij sloeg onder zijn leiding een drastisch andere koers in.

Waar de Republikeinse partij zichzelf na een reeks electorale klappen moderniseerde, probeert de VVD dit te doen in een fase waarin het ogenschijnlijk goed met de partij gaat. "De grootste partij is uitgekeken op zichzelf", schreef Tom-Jan Meeus eerder dit jaar in het NRC. De VVD was volgens Meeus bezig om zichzelf drastisch te vernieuwen en "schuwt daarbij geen enkel taboe." Het zou zomaar kunnen dat ze het menen, schreef hij, en "dat de liberalen zich opmaken voor een nieuwe tijd waarin de macht van het geld het aflegt tegen de macht van de burger."

Dat wij onze club nu vernieuwen, voelt logisch. In de bijna negen jaar dat de VVD de grootste partij van ons land is, veranderde de samenleving flink. Waar de grootste uitdaging in 2010 de economische recessie was, is het anno 2019 de klimaatcrisis. Eens in de zoveel tijd heeft ieder systeem daarom een update nodig. Je computer. Je telefoon. Het bedrijf waar je werkt. Soms zelfs je relatie. In de politiek gaat zo'n vernieuwing er vaak hard aan toe. Het zijn meestal buitenstaanders, politici van Pim Fortuyn tot Donald Trump, die de bestaande spelregels verscheuren, heilige huisjes doorbreken en de elite (ons dus) eens flink op hun plek zetten. Dat de VVD dit nu zonder deze druk van buitenaf weet te doen, scheelt in ieder geval een hoop gedoe. Belangrijker is echter dat het gewoon nodig is.

**'Alles
gaat voorbij,
zelfs Donald
Trump'**

Wat je ook van de koers van Trump vindt, het is in ieder geval vernieuwend. Een koers vrij van iedere ideologische omheining. Het doel is America First, de weg daarnaartoe loopt kriskras door links en rechts heen. Het discussiestuk van Klaas Dijkhoff past ook in deze nieuwe wijze van politiek bedrijven. Liberale middelen zijn voor hem geen uitgangspunt. Een samenleving waarin je je vrij, veilig en fijn voelt, wel. Dat klinkt in ieder geval lekker fris.

"Je zult toch het verhaal op een wat andere manier moeten vertellen", zei Pim Fortuyn in 2002 al. "Omdat de scheidslijn op het ogenblik niet meer via ideologieën loopt. Ook niet meer via godsdienst. Die loopt gewoon via oud en nieuw. Goed en slecht. Werkt het wel of werkt het niet. Zo zit de moderne mens in elkaar."

Dat brengt me weer bij de 45e president van de Verenigde Staten. Trump wordt vaak afgeschilderd als een slordige systeemfout. Iemand die tijdelijk verfoeilijke stappen achteruitzet en hopelijk snel weer verdwijnt. Het tegendeel is waar. Trump is een broodnodige systeemupdate. Wat Dijkhoff bij onze club doet, deed Trump bij de Republikeinse partij. Natuurlijk wel in zijn geheel eigen stijl – als die reusachtige olifant in dat piepkleine porseleinkastje. Dijkhoff doet het op zijn manier – kalm, doordacht en samen met zoveel mogelijk leden. Interessanter dan hoe ze het doen, is echter wat ze doen. Daarin verschillen de twee dus niet zoveel. Beide heren vernieuwen hun partij. Dat Dijkhoff daar krediet voor krijgt, is terecht. Nu nog wachten op de felicitaties richting Donald Trump.

liberalisme g'een

VVD Internationaal, niet te verwarren met het thematische netwerk Internationaal, werkt al meer dan 25 jaar samen met partners in Centraal- en Oost-Europa, de Kaukasus, het Midden-Oosten, Noord-Afrika en op de Balkan.

Het team bestaat uit internationaal secretaris Lennart Salemink en international officers Gijs Houben en Debbie van de Wijngaard. In de voorbijaande jaren zijn er nauwe banden opgebouwd met liberale partners over de hele wereld en levert de VVD een actieve bijdrage binnen de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE) en Liberal International.

Mouvement Populaire Marokko

Marokko had een Arabische Lente van korte duur, namelijk één jaar (februari 2011-maart 2012) aangezien de koning politieke concessies deed, een referendum uitschreef en beloofde iets aan de corruptie in het land te doen. De wil van de koning is echter nog altijd wet en dit bekritisieren is nog altijd uit den boze. Inmiddels gaat Marokko economisch gestaag vooruit, het probleem is echter dat maar een kleine groep profiteert van deze vooruitgang. Onder jongeren heerst grote werkloosheid, meer dan 30%, en dus toenemende ontevredenheid. In Marokko werkt VVD Internationaal samen met Mouvement Populaire, deze centrumrechtse liberale partij levert twee ministers en drie staatssecretarissen. Met deze partij focust **VVD Internationaal** zich voornamelijk op partijcommunicatie, een sterkere jongerenafdeling en het trainen van lokale politici. Mouvement Populaire kan rekenen op zo'n 7 à 10% van het electoraat. VVD Internationaal trainde onder andere de voormalig minister van Klimaat en huidig voorzitter van Liberal International, Hakima el Haite.

Afek Tounes Tunesië

In 2010 ontsprong de Arabische Lente in Tunesië en werd dictator Zine El Abidine Ben Ali afgezet na 23 jaar geregeerd te hebben. Inmiddels is Tunesië uitgegroeid tot het voorbeeldland in Noord-Afrika en het Midden-Oosten als het gaat om democratisering. De democratische vooruitgang gaat helaas niet gepaard met economische voorspoed wat voor 'systeemtwijfel' zorgt op dit moment, dit zet de democratie erg onder druk. Dit blijkt ook wel uit de uitslag van de presidentsverkiezingen, deze werd gewonnen door Kais Saied een conservatieve hoogleraar zonder agenda. In Tunesië werkt **VVD Internationaal** met de progressief liberale partij Afek Tounes. VVD Internationaal helpt deze partij met campagnetrainingen, kiezersonderzoek en het trainen van talenten op de befaamde Hayawijze. De partij is één van de voorbeelden als het gaat om liberale politieke partijen in het Midden-Oosten. Deze partij kan normaliter rekenen op zo'n 7% van het electoraat in een versnipperd politiek landschap, echter haalde ze bij de laatste verkiezingen 1,54% van de stemmen.

kent

grenzen

Momentum **Hongarije**

Sinds 2010 is premier Viktor Orbán met zijn Fidesz partij aan de macht. Orbán is misschien wel één van de meeste omstreden leiders van Europa. Een leider die geregeld alle rechtstatelijke principes naast zich neerlegt. De laatste jaren begint Fidesz terrein te verliezen aan de oppositie. Met name aan de politieke partij Momentum. De partij begon als een protestbeweging tegen de mogelijke komst van de Olympische Spelen naar Hongarije in 2024. Met succes, de bevolking stemde massaal tegen de komst van de Olympische Spelen in een referendum. Hoewel het succes voor Momentum uitbleef in de Parlementsverkiezingen behaalde de partij twee zetels gedurende de Europese verkiezingen van afgelopen jaar. Sinds 2017 werkt **VVD Internationaal** intensief samen met Momentum om de partij nog meer slagkracht te geven.

Nowoczesna **Polen**

In oktober 2019 vonden de Parlementsverkiezingen in Polen plaats. Het was geen verrassing dat de regeringspartij Recht en Rechtvaardigheid (PiS) als winnaar uit de bus kwam. De overwinning van PiS benadrukt nog maar eens dat het rechtspopulisme springlevend is in Oost-Europa. Daarnaast schuwt de partij de confrontatie met Brussel niet. In 2017 is de Europese Commissie niet voor niets de zogenoemde artikel-7 procedure gestart. Maar er is hoop. Er zijn in Polen wel degelijk partijen die een vuist tegen de regeringspartij maken waaronder de links liberale partij Nowoczesna. **VVD Internationaal** werkt niet alleen nauw samen Nowoczesna binnen de Poolse landsgrenzen. Door heel Europa organiseren Nowoczesna en VVD Internationaal gezamenlijk projecten op het gebied van storytelling.

ECPPS **Egypte**

Sinds een aantal weken houden de Egyptenaren hun hart vast, er zijn weer demonstraties vergelijkbaar met die van de Arabische Lente in 2011 en de protesten van 2013. De huidige demonstraties zijn aangewakkerd door een Egyptische militaire aannemer die videos op zijn Facebookpagina zet waarin hij vertelt over zijn eigen (negatieve) ervaringen in het Egyptische leger en waarin hij Egyptische commandanten beschuldigd van corruptie. De videos slaan aan omdat corruptie in Egypte een thema is waar mensen dagelijks mee te maken hebben. In de afgelopen weken zijn al meer dan 3000 mensen gearresteerd en zijn het aantal checkpunten enorm toegenomen. In Egypte werkt **VVD Internationaal** succesvol samen met het Egyptian Center for Public Policy Studies (ECPPS), een NGO die zorgt en pleit voor een alternatief beleid om de transparantie van overheidsuitgaven te vergroten. Naast publicaties steunt VVD Internationaal ECPPS met specifieke capaciteitsopbouw van parlementariërs gericht op het versterken van kennis over budgetten en beleid.

democratie

Een democratie of een dictatuur – wat hebben we liever als buurland? Naast een sterk en verenigd Europa is Nederland ook gebaat bij een sterke ring om Europa heen. Deze grens loopt tot aan het Midden-Oosten. Tot daar waar vrijheid en democratie vaak lang niet vanzelfsprekend zijn. Landen als Algerije, Egypte en Libanon zijn al jaren instabiel en onrustig. Landen waar wij als Europa geologisch gezien aan grenzen. Het bevorderen van de stabiliteit is dan ook belangrijk. Zo komt er rust in de regio en rust aan onze grens.

Leadership Academy

Beiroet - In de kelder van het Padova hotel in Beiroet hebben zich 23 politieke talenten verzameld. Raadsleden, wethouders en bestuurders uit alle uithoeken van Libanon. Klaar voor de Leadership Academy. Een training die wordt verzorgd door twee ervaren VVD-trainers; Lennart Salemink (hoofdbestuurder opleiding, talent en internationaal) en Liesje Schreinemacher (Europarlementariër).

Drie dagen lang is er een gevuld programma samengesteld waarbij er getraind wordt in verschillende onderwerpen; onderhandelen, campagnevoeren, debat, jezelf presenteren. Lennart: "De training heeft een actieve insteek. We proberen de talenten uit hun comfort zone te halen. Binnen een omgeving waar ze zich prettig voelen. Waar ze fouten mogen maken en zichzelf kunnen zijn. We creëren een land dat niet bestaat en doorlopen het hele traject. Van verkiezingen tot uitslag en hoe verder. Op deze manier dwingen we ze om uit hun schulp te kruipen. Dat is belangrijk. Je kunt beter nu goed oefenen, dan er straks in de praktijk achter komen dat je er nog niet klaar voor bent.

Onze trainers reizen naar alle uithoeken van Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten. We kiezen onze partners uit op liberale waarde, stand van de economie en op hoe dat land

omgaat met de mensenrechten. We denken goed na over met welke partners wij willen samenwerken. Zodat we samen het liberale geluid kunnen versterken. Als we merken dat ze ineens gaan pleiten voor bijvoorbeeld het strafbaar stellen van homoseksualiteit of het verplichten van het dragen van een hoofddoek, dan stoppen wij direct de samenwerking."

"Het is inspirerend om hier te zijn. Wij leren als VVD hier ook van. Het zijn partijen in andere landen die in andere omstandigheden iets moeten doen om hun kiezers te overtuigen en om hun doelen te bereiken. Deze situaties zijn heel anders. Hierdoor kom je misschien ook zelf tot de conclusie om iets anders te doen.

We zijn geen partij die alleen maar schreeuwt over het sluiten van de grenzen. Daarmee lossen we geen problemen op. We proberen zelf actief bij te dragen aan een oplossing. Ook al

ligt de oplossing soms buiten onze eigen grenzen. Ver weg van Nederland."

Liesje: "Naast Europarlementariër ben ik ook Hayatrainer, ik vind trainen een fijne manier om in contact te blijven met andere VVD-leden. Zo weten we elkaar te vinden en blijf ik ook op de hoogte van wat er allemaal speelt. Door training te geven leer je zelf ook veel. Het verruimt je blikveld. Dat vind ik ook zo fijn aan dit soort trainingsweekenden in het buitenland. Je neemt wat mee van de cultuur. Ziet hoe het er hier aan toe gaat. En dat neem ik weer mee in mijn dagelijkse werkzaamheden in Brussel. Het is heel goed om een totaal andere cultuur mee te krijgen. Ik had vooroordelen over de verhoudingen in Libanon tussen mannen en vrouwen. Maar je ziet dat het juist de dames zijn die met een enorme strijd lust hun land een stap vooruit willen brengen.

Ook merk ik dat ik betere relaties opbouw met andere buitenlandse partijen. Ik vind het belangrijk goede contacten te onderhouden met andere liberale partijen. Zo leer ik deze partijen beter kennen. En op deze manier zijn de lijntjes een stuk korter. Dit is erg handig in de politiek.

Als je een tijdje meeloopt binnen de VVD dan worden veel dingen vanzelfsprekend. Tot je ziet hoe het er in het buitenland aan toe gaat. Dan beseft je pas hoe ver we eigenlijk al zijn in Nederland. En hoe goed georganiseerd onze partij is!"

Rechtsstelsel in Libanon

Libanon is een parlementaire democratie die bestaat uit drie verschillende etnische groeperingen: Sjiitische moslims, Soenitische moslims en (Maronitische) christenen.

Sinds het vredesakkoord van Taif dat door alle bevolkingsgroepen werd ondertekent aan het eind van de burgeroorlog, vult iedere groepering gelijkelijk een belangrijk post in het Libanese kabinet. Zo leveren de soennieten de premier, is de president christelijk en de voorzitter van het parlement is een sjiitische moslim.

De Libanese president is het staatshoofd, hij is voorzitter van de hoge raad voor nationale defensie en is de commandant van de strijdkrachten. De huidige president is Michel Aoun. Het presidentschap in Libanon is voorbehouden aan een christelijke maroniet.

Hoewel het verdrag van Taif een deel van de politieke macht van de president beperkte, heeft de president nog steeds een sterke en invloedrijke positie in de Libanese politiek. De president is in staat om aanvullende verordeningen uit te vaardigen. Om uitvoering van wetten te verzekeren, heeft hij de mogelijkheid om wetten uit te vaardigen die al door het parlement zijn aangenomen en kan hij onderhandelen over verdragen. De voorzitter, op basis van een bindend overleg met het parlement, kiest de minister-president. De president wordt gekozen met een twee-derde meerderheid in het parlement.

Future Movement

Future Movement is de meest liberale partij van Libanon. Ze leveren op dit moment de premier, Saad Hariri. De zoon van de vermoorde voormalige premier Rafic Hariri. Na de bomaanslag op zijn vader in 2005 werd Saad Hariri door zijn familie naar voren geschoven om de functie van zijn vader over te nemen. Future Movement zet zich sterk in voor vrijheid van meningsuiting en geloof, gelijke rechten voor vrouwen, privatisering (bijvoorbeeld de energiesector) en het verbeteren van de sociale zekerheid. Zoals alle Libanese partijen heeft ook Future Movement een religieuze achtergrond; Future Movement wordt door Soennieten gedomineerd.

Begin november 2017 kondigde Hariri plotseling zijn ontslag aan vanuit Saoedi-Arabië, tot grote verwarring en consternatie van de rest van de landen in het Midden-Oosten. Libanese politici beschuldigde Saoedi-Arabië ervan Hariri tegen zijn wil vast te houden. Hariri zelf liet juist weten dat hij met zijn vertrek sancties van de Golfstaten tegen Libanon - vanwege de inmenging van Hezbollah en Iran in de regio - probeerde te voorkomen. Ook zou Hariri vrezen voor pogingen tot een aanslag. De hele affaire zorgde voor spanningen tussen Saoedi-Arabië, Libanon, Hezbollah en Egypte, maar dit liep met een sissers af. Na de weigering van de Libanese president om het ontslag van Hariri te accepteren en na bemiddeling van de Franse President Macron keerde Hariri op 22 november weer terug naar Libanon en trok hij zijn ontslag weer in.

Ahmad El Hariri
PARTIJVOORZITTER
FUTURE MOVEMENT

Ahmad El Hariri: “De VVD is een van onze meest gewaardeerde en vertrouwde partners. We koesteren de resultaten van onze samenwerking om de democratie te bevorderen - en daarop voortbouwend, kijken we uit naar nog vele jaren van succesvol partnerschap van onze twee partijen.”

of dictatuur

ze durven weer te dromen

De Republiek Armenië wordt gekenmerkt door een turbulente geschiedenis; belangrijke onderdelen hiervan zijn de Armeense Genocide en het nog altijd gaande militaire conflict met buurland Azerbeidzjan.

Yerevan - Gedurende de afgelopen jaren ging Armenië door economisch zwaar weer, ging het gebukt onder grootschalige migratie van de bevolking en was het land eerder een dictatuur dan een democratie. Echter, hier is verandering in gekomen dankzij de Fluwelen Revolutie in Armenië. Deze revolutie dankt haar naam aan het geweldloze verloop van de opstand en het succes dat volgde. Zusterpartij van de VVD 'Bright Armenia' speelde een beslissende rol in deze geweldloze machtstransitie.

In 2017, vlak voor de parlementsverkiezingen in Armenië, werd het parlementaire blok 'Way Out Alliance' opgericht. Dit blok werd gevormd door drie partijen: de Hanrapetutyun, Civil Contract en Bright Armenia. Edmon Marukyan, een 38-jarige advocaat en voormalig mensenrechten activist is de leider van de laatst genoemde partij. Tijdens de verkiezingen van 2017 behaalde de Way Out Alliance slechts negen van de 131 beschikbare zetels. Daarbij moet gezegd worden dat verkiezingen sinds de oprichting van de Republiek gepaard gingen met grootschalige vormen van fraude. Desalniettemin startte Marukyan, samen met de 44 jarige ex-politiek gevangene, journalist en huidig premier Nikol Pashinyan (Civil Contract), een felle oppositiestrijd door de Republikeinse Partij het vuur aan de schenen te leggen.

De Republikeinse Partij was inmiddels ruim 20 jaar aan de macht onder leiding van onder andere Serzh Sargsyan. Onder zijn bewind ging de Armeense economie hard achteruit en vierden corruptie en clien-

De Armenen maken stappen vooruit na onstabiele periode.

telisme hoogtij. Al eerder gingen de Armenen de straat op, echter werden de protesten in 2008, 2011 en 2013 hardhandig neergeslagen. Het absolute dieptepunt was 2008 en kan worden gezien als een van de vele littekens in de Armeense geschiedenis. Er vielen 10 doden en ruim 200 gewonden. Daarnaast werd eerste Armeense president en protestleider Levon Ter Petrosyan gearresteerd.

In maart 2018 overspeelde Sargsyan zijn hand toen hij na twee termijnen presidentschap aankondigde voor een derde termijn als machthebber te gaan, ditmaal als premier. Uiteraard had Sargsyan de macht van de premier al eerder grondwettelijk aangepast, gekscherend genoemd 'doing a Putin'. Dit is een truc waarbij de leider van een land afstand doet van zijn positie als leider maar via een andere machtspositie alsnog de touwtjes in handen houdt. Toen Sargsyan zijn derde termijn bekend maakte gingen de Armenen, net als 2008, 2011 en 2013, opnieuw de straat op, ditmaal voor het laatst. Eind maart begon een protestmars vanuit verschillende Armeense dorpen, geleid door Pashinyan, richting de hoofdstad Yerevan waar zij halverwege april aankwamen. Gesteund door de mensen in Yerevan groeide de beweging op het Plein van de Republiek gestaag.

Een grote tegenvaller voor de demonstranten was de inauguratie van Sargsyan op 17 april. Het karakter van de Fluwelen Revolutie veranderde in een algemene staking, men blokkeerde belangrijke overheidsgebouwen en knelwegen in de hoofdstad. Demonstranten gebruikten hiervoor eigen banken en tafels om de kruispunten te blokkeren. Op deze manier probeerden zij het dagelijkse leven en de Armeense economie plat te leggen. De sfeer werd grimmiger, men dacht terug aan het trauma van 2008, juist daarom benadrukte revolutieleider Edmon Marukyan meermaals geen geweld te gebruiken. De protesten hielden aan en na zes dagen premierschap trad Sargsyan af. Inmiddels is er veel veranderd in Armenië. Revolutieleider Nikol Pashinyan werd op 8 mei 2018 benoemd als de nieuwe premier, het land maakt grote stappen op het gebied van economie, democratisering en mensenrechten. Echter, de Armenen verwachten snel meer resultaat en zijn ongeduldig dus de huidige regering zal moeten blijven leveren.

Bright Armenia werd in 2018 beloofd met achttien zetels en nam een moedige maar ook moeilijke stap om als oppositie partij het parlement in te gaan. VVD Internationaal ondersteunt de partij hierin. Afgelopen jaar namen bijvoorbeeld zeventien van de achttien parlementariërs inclusief partijleider Marukyan deel aan een training op het gebied van permanente campagne, coalitievorming en communicatie. Armenië gaat eindelijk stapje voor stapje vooruit en voor het eerst sinds de val van de Sovjet-Unie in 1991 durven de mensen in Armenië weer te geloven in een betere toekomst.

de deur mag' open

Het is zaterdagmiddag. Op het Baščaršija plein in Sarajevo speelt een jongen met een roze ballon. Dat lijkt niet bijzonder. Maar op deze zaterdag is dat het wel.

Sarajevo - Op zondag zal de eerste Bosnische Pride March ooit plaatsvinden. Op de dag voorafgaand aan de Pride komen enkele honderden demonstranten samen tijdens 'de dag van de traditionele familie'. Volgens hen is de basis van het gezin een moeder en een vader. Om deze boodschap kracht bij te zetten delen de demonstranten blauwe ballonnen uit aan jongens en roze ballonnen aan meisjes. Toch weet een jongen in het voorbijgaan een roze ballon te grijpen. Zijn moeder staat het oogluikend toe. Hoewel Sarajevo bekend staat als een tolerante stad, is dit de laatste hoofdstad in regio waar nog geen Pride heeft plaatsgevonden. In 2008 ging het al eens goed mis. Toen werd de openingsbijeenkomst van het Gay Festival in Sarajevo wreed verstoord door tientallen homofobe reischoppers. Aanwezig bij dit festival was voormalig journalist Pedja Kojovic. Vandaag de dag is Kojovic partijleider van Naša Stranka (Onze Partij). VVD Internationaal werkt al enkele jaren nauw samen met deze liberale partij. De meeste politieke partijen in Bosnië en Herzegovina zijn gebaseerd op etniciteit. Naša Stranka probeert dit te doorbreken en doet dit met succes. De laatste jaren kent de partij groot electoraal gewin in alle bestuurlijke lagen van het land en met name

in Sarajevo. Het is mede dankzij deze partij dat de organisatie van de Pride mogelijk is.

'Mag de deur open?' is de slogan van de eerste Bosnische Pride. Deze woorden hoor je vaak in het Bosnische openbaar vervoer. Tijdens de Pride is de slogan een symbolische verwijzing naar uit de kast komen. Voor LHBTIQ+ers in Bosnië is dat niet vanzelfsprekend, in grote delen van de conservatieve samenleving wordt homoseksualiteit gezien als een ziekte. Op zondag is de sfeer in de stad dan ook gespannen. Deelnemers wordt aangeraden spandoeken op te bergen voorafgaand en na de Pride en geen herkenbare Pride-symbolen te dragen op weg naar de mars. Ruim 2000 politieagenten staan langs de route om de veiligheid van de deelnemers te garanderen. Het is dus zeker geen groot feest zoals de jaarlijkse Canal Pride in Amsterdam.

Tijdens de Amsterdam Pride mocht VVD Internationaal twee Bosnische gasten verwelkomen, Elvedina Omerhodžić en Ahmed Kosovac. Elvedina en Ahmed zijn zowel in de jeugdbeweging van Naša Stranka als binnen de partij actief. Voorafgaand aan de Canal Pride bezochten zij organisaties die zich

inzetten voor de LHBTIQ+-gemeenschap zoals de Workplace Pride Foundation en het COC. Voor Ahmed was de Canal Pride één van de beste ervaringen uit zijn leven. "De Canal Pride in Amsterdam was een waardevol inzicht in hoe de toekomst er voor Sarajevo en de gemeenschap uit kan zien. Het was werkelijk een geweldige ervaring die de ogen opent voor velen, ook voor leden van Naša Stranka." Uiteindelijk overtreft de Pride in Bosnië alle verwachtingen. Met ruim 2000 deelnemers en geen incidenten is deze Pride met recht een succes. Een kolkende menigte liep van het monument ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog, de Eeuwige vlam, naar het Bosnische parlement. Er werd gezongen en gezwaaid met regenboogvlaggen. Langs de route hingen Bosniërs uit het raam. Ze klaptten en juichten en maakten met hun handen het gebaar van een hart om de deelnemers te steunen. Groot is ook de steun van de internationale gemeenschap. Zo liepen in de Pride ook de ambassadeurs mee van onder andere Amerika, Zweden, Oostenrijk, Finland, Spanje, Frankrijk, Italië, België en Nederland welke gestationeerd zijn in Bosnië en Herzegovina.

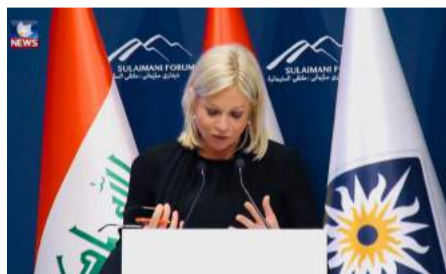
Rond 15:00 uur is de Pride voorbij. Glitters en schmink wordt van gezichten gehaald, spandoeken en regenboogvlaggen worden opgeborgen in tassen. Zodra de deelnemers huiswaarts keren trekt een korte maar hevige regenbui over Sarajevo. In de lucht wordt duidelijk een regenboog zichtbaar. Voor de organisatie een helder teken. Op naar de Pride March 2020 in Sarajevo!

Oud-minister Jeanine Hennis-Plasschaert is speciaal vertegenwoordiger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties in Irak. Een druk bestaan. Maar hoe ziet haar week er precies uit?

SPECIAL REPRESENTATIVE
VERENIGDE NATIES
IRAK

In gesprek met Adil Abdul-Mahdi, de premier van Irak

Wat zijn de dagelijkse bezigheden van Jeanine? Heeft ze tijd om te sporten? Of voor hobby's? Kortom: hoe ziet haar week eruit? We vroegen Jeanine haar week te beschrijven.

Allereerst begint de week hier op zondag. Het weekend valt op vrijdag en zaterdag. Het werk gaat eigenlijk gewoon door. Ook omdat er in New York wél op vrijdag wordt gewerkt. En met een tijdsverschil van zeven of acht uur is er altijd nog wel een verzoek waaraan je gehoor moet geven.

men, Yezidi, Christenen en anderen – ze hebben allemaal hun eigen pijn en verdriet, ook vertaald in de vele massagraven die het land telt. Dit tekent Irak tot op de dag van vandaag.

Zondag

Als het even kan, gebruik ik de zondag om bij te praten met de sectiehoofden van de missie. De dag kan echter net zo goed gevuld worden met een field visit. Zoals onlangs, toen ik een bezoek bracht aan de provincie Anbar, samen met o.a. de voorzitter van het parlement, Mohammed al-Halbousi. Doel van het bezoek: een gesprek met o.a. de Sunni stamleiders over de obstakels om de overgebleven IDPs naar huis terug te laten keren. Of meer recent Kirkuk, een andere veelbesproken provincie van Irak. De strijd over de identiteit

Verder tonen de Irakezen zich zeer flexibel als het gaat om korte- en langetermijnplanning. Met andere woorden, veel (zo niet alles) is last minute. Voor iemand die houdt van structuur en overzicht, was dit best even wennen. Hoe dan ook, geen dag is hetzelfde. En tijd om je te vervelen, is er niet. Irak kent een veelbewogen geschiedenis, met decennia van onderdrukking, sancties, conflict en geweld. Iedere groep of gemeenschap heeft geleden. De Koerden, Sunni, Shia, Turk-

Jeanine op bezoek bij een Yezidi familie in Sinjar

Jeanine te gast bij de Prins van Yezidis

Aan tafel met Iraakse Parleментарiërs

In Koerdische traditionele outfit

Jeanine

Hennis

van Kirkuk is in feite een constante tussen Bagdad en Erbil. Afgelopen week zat ik in New York, alwaar de UN General Assembly plaats vond. De jaarlijkse sessie waarin alle lidstaten bijeenkomen en er talloze vergaderingen en evenementen plaatsvinden. Heel eerlijk gezegd, heb ik op dit moment even moeite om een reguliere dag in Bagdad te beschrijven. Zo'n dag wordt over het algemeen gekenmerkt door afspraken met autoriteiten en andere belanghebbenden om over een bepaald dossier of probleem te praten, bijvoorbeeld over de noodzaak van een nieuwe Oil & Revenue Law - om maar eens iets te noemen.

Protesten

De afgelopen dagen werden echter vooral beheerst door de protesten die op 1 oktober jongstleden van start gingen en inmiddels tot vele doden en gewonden hebben geleid. Met name de jongeren zijn de straat op gegaan. Hun woede is gericht op de zogenoemde politieke elite, en het uitblijven van concrete resultaten. Na de val Saddam Hussein in 2003, is er van alles beloofd op het terrein van banen, sociale zekerheid, economische hervormingen en ga zo maar door. Hier is in de praktijk echter onvoldoende van terechtgekomen. Niet op de laatste plaats omdat het land tussen alle bedrijven door ook te maken kreeg met venijnig sektarisch geweld, de opkomst van al-Qaeda en later Da'esh (ISIS). Maar ook omdat de corruptie groots is en er nog altijd veel te veel mensen zijn die vooral het eigenbelang dienen in plaats van het landsbelang. De VS-Iran stand off heeft trouwens ook een enorme impact hier. Beide landen zijn enorm belangrijk voor Irak, dit vraagt dan ook om een permanente balanceeract.

PS: Alvorens er een heel depressief beeld ontstaat: Irak is vooral ook een prachtig land! Heel divers, het noorden (bergen en meren) weer totaal

anders dan het zuiden (woestijn maar ook bevoerende moerasgebieden). Bagdad kenmerkt zich door de vele palmbomen en verse dadels (heerlijk). Het cultureel erfgoed, waarvan helaas ook veel vernietigd is door ISIS, laat het verre en rijke verleden van Irak weer tot leven komen. In navolging van andere steden of plaatsen in Irak, heeft ook de Mesopotamische stad Babylon onlangs een plekje op de Werelderfgoedlijst bemachtigd. Als het land weer in rustiger vaarwater verkeert, zeker een bezoek waard! De tijden van toen laten herleven, is nog altijd een droom van vele Irakezen.

Binnen de muren

Sporten doe ik hier veel. Meestal vroeg in de morgen, rond een uur of half zeven. Het leven op een beveiligde compound kent uiteraard beperkingen. Met het oog op de veiligheidssituatie, heb je weinig bewegingsruimte. Ik heb het 'geluk' dat ik vaak op pad en dus buiten de poort ben. Maar voor vele medewerkers speelt het leven zich vooral binnen de muren van de compound af. Bezoek van partners en/of anderen is niet toegestaan. En natuurlijk, soms wil je dan echt heel graag gewoon even thuis zijn. Maar al snel is er de afleiding. Zoals ik al vertelde, je verveelt je hier nooit.

Het klimaat is pittig, in de zin van heel warm! En droog. Bij een temperatuur van 50°C, weet je echt even niet waar je het zoeken moet. Vanaf november tot en met maart, is het aangenaam.

Thuisfront

Contact met het thuisfront is er in de vorm van FaceTime, elke dag even bijpraten. En om de zoveel weken vlieg ik voor een weekje naar Nederland. De laatste keer is zo'n zeven weken geleden. Ofwel, hoog tijd! Ik ben dan ongeveer een weekje thuis, die tijd vliegt voorbij. Voor je het weet, zit je alweer in het vliegtuig retour Bagdad en heb je veel te veel vrienden en bekenden weer niet gezien.

thematisch netwerk

Internationaal

China

Een van de belangrijkste actuele vraagstukken in de internationale politiek is hoe om te gaan met de opkomst van China. Dit stelt Nederland en Europa voor diverse dilemma's. Hoe behouden we onze handelsrelaties met China, maar treden we op tegen oneerlijke concurrentie? Hoe beschermen we ons tegen cyberaanvallen en spionage, maar kunnen we toch gebruikmaken van de kennis van Chinese bedrijven als Huawei? Staan wij toe dat China haar belangen uitbreidt aan de buitengrenzen van Europa en zelfs daarbinnen? En hoe gaan wij als liberalen om met het regime van Xi Jinping, dat mensenrechten schendt en weinig oog heeft voor de privacy van haar burgers.

SYMPOSIUM

Jaarlijks organiseert het thematisch netwerk in samenwerking met de TeldersStichting een groot symposium over een actueel internationaal thema. Eerdere edities gingen over de VS en Rusland, dit jaar was het thema China. De dilemma's rondom de opkomst van China werden benaderd vanuit verschillende invalshoeken, zoals liberale waarden, veiligheid en defensie, en economische belangen. Diverse gastsprekers, waaronder Jonathan Holslag (China-expert en adviseur van de Europese Commissie) gaven inspirerende lezingen en gingen in discussie met de meer dan 100 deelnemers.

Midden-Oosten

Het Midden-Oosten is een turbulente regio. Als Nederland en Europa hebben wij hier grote belangen, zowel economisch als voor onze veiligheid. Ook is het een ingewikkelde opgave om meer grip te krijgen op migratie vanuit deze regio. De afgelopen tijd wordt Europa geconfronteerd met nieuwe uitdagingen, zoals de inval van Turkije in Syrië en de oplopende spanningen tussen Iran en Saoedi-Arabië. In Noord-Afrika blijft de situatie op veel plekken zorgelijk. Conflicten en onrust in landen als Algerije, Libië en Egypte kunnen zomaar tot nieuwe migratiestromen leiden.

WERKGROEPEN

Voor belangrijke thema's die doorlopend om nieuwe politieke antwoorden vragen zijn binnen het thematisch netwerk werkgroepen opgezet van zo'n 10 tot 20 personen. Deze werkgroepen stellen adviezen op, die gebruikt kunnen worden door Kamerleden of als input dienen voor een verkiezingsprogramma of visiestuk. Daarnaast organiseren de werkgroepen evenementen om nieuwe mensen kennis te laten maken met de VVD. Momenteel zijn er werkgroepen op de thema's Europa, Midden-Oosten, en Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Venezuela, Noord-Korea, Iran

Diverse landen in de wereld zijn van geopolitiek belang en kennen een verontrustende situatie. Een voorbeeld hiervan is Venezuela, waar de oppositie regelmatig in opstand komt en tot nu steeds is neergeslagen door het regime. Dit leidt tot vluchtelingenstromen, onder andere naar de nabijgelegen eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao. Een ander voorbeeld is Noord-Korea vanwege de nucleaire dreiging. Dit geldt eveneens voor Iran, dat naast de nucleaire dreiging ook een belangrijke rol heeft in regionale conflicten in Jemen, Syrië, Irak en Libanon.

EXPERT-BIJEENKOMSTEN

Over landen die van belang zijn in de internationale politiek organiseren we regelmatig expert-bijeenkomsten. Een panel van deskundigen en doorgaans 50 deelnemers gaan in discussie over de actualiteit en de implicaties voor Nederland en Europa. Soms nemen internationale experts hieraan deel of spreken zij een videoboodschap in, zoals bij een bijeenkomst over Venezuela. De bijeenkomsten zijn interessant voor iedereen met belangstelling voor internationale politiek en die zich actief met deze thema's bezig houdt.

Europa: Brexit en migratie

2019 is een enerverend jaar geweest in Europa vanwege de verkiezingen en de aanstelling van een nieuwe Europese commissie. Tegelijkertijd zijn er twee ingewikkelde thema's die voortdurend om aandacht vragen: Brexit en migratie. De situatie rondom de Brexit verandert vrijwel dagelijks en zorgt voor veel onzekerheid aan beide kanten. Op het gebied van migratie is het moeilijk gebleken om binnen Europa tot overeenstemming te komen en gezamenlijk afspraken te maken met landen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika.

WERKBEZOEKEN

Met enige regelmaat organiseert het thematisch netwerk werkbezoeken. Zo heeft de werkgroep Europa vorig jaar een bezoek aan Brussel gebracht. Tijdens deze dag bezochten de deelnemers het Europees Parlement en gingen hier met Europarlementariërs in gesprek over de Brexit. Ook gaf de delegatieleider van Nederland op het gebied van migratie een werksessie over de onderhandelingen in Europa. Dit gaf een diepgaand inzicht in de complexiteit van onderhandelingen met 27 andere lidstaten met uiteenlopende belangen.

De souvenirtjes van Rutte

Mark reist als premier de hele wereld over. Bij veel van deze reizen ontvangt hij een cadeau. Deze verzamelt hij allemaal op zijn kantoor. Wat zijn de verhalen achter al deze souvenirtjes? Mark vertelt.

Waar heb je een speciale herinnering aan?

Als ik er één moet aanwijzen, dan kies ik deze voetbal van de Johan Cruyff Foundation. Johan Cruyff zette zich na zijn voetbalcarrière in voor de samenleving door onder andere deze stichting op te richten die overal ter wereld sportactiviteiten voor kwetsbare kinderen steunt of ontwikkelt. In die rol heb ik hem meerdere keren mogen ontmoeten en hij is ook een keer hier in het Torentje geweest. Hij was de bekendste Nederlander in de wereld en een enorm visitekaartje voor Nederland. Niet alleen als sportman, maar ook als mens is hij onvergetelijk.

Geef je ook weleens iets terug tijdens een staatsbezoek?

Staatsbezoeken zijn eigenlijk alleen voor het staatshoofd. In Nederland is dat de koning. De bezoeken die ik afleg, zijn werk- of officiële bezoeken. Wij hebben een zogenaamd 'restrictief beleid' ten aanzien van het geven en ontvangen van cadeaus. Dat betekent dat we in beginsel niks geven tenzij het in het desbetreffende land goed gebruik is. Dan gaan we daar uiteraard in mee, want we willen niemand schofferen. Wat we geven, hangt van verschillende factoren af. Soms is het een cadeau met een persoonlijk tintje, maar het kan ook iets typisch Nederlands zijn, zoals de fiets die ik een paar jaar geleden aan de premier van India gaf.

Een vintage handgemaakte stof van Lasem Batikshawl

Ontmoeting met de president van Indonesië

Tekening Nieuw Amsterdam, een geschenk van Donald Trump

Welke protocollen gelden er in het buitenland?

Meestal draag ik gewoon een pak met stropdas, maar het kan voorkomen dat daarvan wordt afgeweken. Zo kreeg ik onlangs van de Indonesische president een batikshirt met het verzoek om dit tijdens de gesprekken met hem te dragen.

Als je het over andere buitenlandse gebruiken hebt, komt het bezoek aan Nieuw Zeeland als eerste in mij op. Daar is het gebruikelijk dat je als staatshoofd of – in mijn geval - regeringsleider het bezoek begint met een welkomsceremonie door de Maori's. Dat is een eeuwenoud en zeer indrukwekkend gebruik. De beelden hebben jullie misschien wel op mijn Instagram-account @minpres gezien?

Vind je ook weleens iets niet mooi?

Natuurlijk vind ik niet alles mooi, maar het zou onbeleefd zijn om specifieke geschenken te noemen. Bovendien krijg ik die geschenken niet persoonlijk, maar als minister-president van Nederland dus ik mag toch niks mee naar huis nemen!

Een klein aantal geschenken bewaar ik hier in het Torentje. Een ander deel wordt elders in het ministerie tentoongesteld, zoals de tekening van Nieuw Amsterdam – wat uiteindelijk New York zou worden - die ik van president Trump kreeg toen ik in 2018 bij hem te gast was in het Witte Huis. Dat zijn toch mooie dingen. Alle andere cadeaus gaan naar een opslag. De collega's van de afdeling protocol beheren ze.

VVD-FESTIVAL

23 November

PAPENDAL

PRAAT MEE OVER DE TOEKOMST VAN ONS LAND!

Dat er op het festival bitterballen zijn, weet iedereen inmiddels wel. Dit festival staat er ook iets nog veel belangrijkers op het menu. Namelijk de toekomst van onze partij en de toekomst van ons land. We beginnen met het leggen van de basis van het nieuwe verkiezingsprogramma.

